

La vista és la que treballa

És molt freqüent el fet de suposar la presència d'un sufix en un mot que realment no el conté. Així, els verbs derivats de mots acabats en *is*, mitjançant la terminació verbal en *ar*, han estat identificats als verbs formats amb el sufix *itzar*. D'aquesta manera han nascut les formes errònies *improvitzar*, *matitzar*, *tapitzar*, *vernitzar*, etc., que tan sovint trobem usades en substitució de *improvisar* (d'*improvis*), *matisar* (de *matís*), *tapissar* (de *tapis*), *vernissar* (de *vernís*), etc. que són les correctes. Per tant, el mot *improvització*, inserit per dues vegades a les planes centrals (article, «Han passat les festes de l'Ascensió») calia substituir-lo per *improvisació*.

També hem vist el verb *destroçar*. Aquesta errada ens permet, avui, de parlar de l'ortografia de la *ç* (*ce trencada*). Aquesta lletra que té el so de *s sorda* davant *a*, *o* i *u*, s'ha d'usar:

a) En els adjectius d'una sola terminació acabats en aquell so: *atroç*, *audaç*, *capaç*, *teliç*, *precoç*, *veloç*, etc.

b) Els derivats acabats en *ment* corresponents als adjectius precitats: *audaçment*, *feliçment*, etc.

c) Els derivats en *ança* i *ença*: *esperança* (d'*esperar*), *prometença* (de *prometre*), *naixença* (de *néixer*), *tardança* (de *tardar*), *enyorança*, (d'*enyorar*), *creixença* (de *créixer*), etc.

d) En els mots de la mateixa família on s'escriu *c* davant *e* i *i*. Així: *dolç*, *dolça*, *dolçer* (en la mateixa família, *dolçesa*, *endolcir*); *plaça* (*places*); *venç*, *venç*, *vençut* (*vèncer*, *vència*); *comerç* (*comerçant*); *caça*, *caçar* (*cacera*); *dreçar* (*dreçera*); *França* (*francès*); *força*, *forçut* (*forcejar*); *balanç*, *balança* (*balancejar*); etc.

e) En alguns mots, amb llurs derivats, que no obeeixen a cap regla gramatical. Destaquem *arboç*, *avanç*, *braç*, *calç*, *calçat*, *calçotets*, *cançó*, *capçal*, *erició*, *escorç*, *estruç*, *façana*, *falç*, *glaç*, *jaç*, *llaç*, *llençar*, *llençol*, *lliçó*, *lluç*, *pedaç*, *plançó*, *Provença*, *solaç*, etc.

Finalment, cal tenir present que no s'escriuen amb *ç* els mots derivats amb els sufixos *as*, *assa*, *is*, *issa*, *ús*, *ussa*, *dis*, *dissa*. Així: *canemàs* (de *cànem*); *capatàs* (de *cap*); *cuirassa* (de *cuir*); *pinassa* (de *pi*); *terriassa* (de *terra*); *pallús* (de *palla*); *gentussa* (de *gent*); *batussa* (de *batre*); *enyoradis* (d'*enyor*); *enamoradis* (d'*enamorar*); *degotís* (de *degotar*); *corredissa* (de *córrer*); *canyís* (de *canya*); *passadis* (de *passar*); *trencadissa* (de *trencar*); etc.

I, per avui, prou. Gràcies per la vostra atenció.

R. M. C.

GLOSES Les coses clares

Ens hem fet el propòsit d'escriure cada setmana uns mots senzills i entenedors per intentar distreure un moment els bons amics que tinguin la paciència de llegir-los. A vegades ens surt de la imaginació una guspira, diríem feliç, que ens serveix per a provar de donar compliment en aquell fatu designi. Altres vegades, però, no ens acaba de convèncer allò que, fent un esforç, ha rajat de la nostra minsa fantasia.

Sembla que no aspirem a gran cosa —i és veritat— amb els nostres curts escrits, però recordem, temorencs, la resposta que va donar Voltaire als seus amics quan el convidaven a anar a donar un tomb: «Perdoneu que no us acompanyi, però tinc feina molta estona ja que he d'escriure una cosa molt curta».

Potser tenia raó aquell escriptor per altra banda tan prolífic. Dir o escriure unes lleugeres paraules, comporta un esforç ben notable, si volem que tinguin una passadora gràcia.

Deixem per als bons oradors o escriptors la tasca d'amuntegar paraules per llançar idees ampulloses i confuses en determinades ocasions. Recordem l'anècdota d'un secretari municipal de Granollers, el qual va fer llegir a un seu amic un llarg escrit que acabava de redactar: «Què us en sembla?» —li va preguntar un cop acabada la lectura. L'amic no el volgué enganyar i va respondre: «No entenc allò que voleu dir». I l'eixerit secretari va precisar: «És senyal que està bé, perquè em convé que no digui res».

Així s'omplen, de vegades, els expedients enrevessats. I ens sembla oportú de fer-ho notar als polítics novells de bona fe perquè, si el cas arriba, no es deixin entabanar amb les oratòries massa enfarfegades, per brillants que siguin els mots usats en llur conjunyació. Potser només van destinades a donar gat per llebre, i seria lamentable que els inexperts caiguessin en aquest parany.

XIXU

Atletisme Campions Catalans

D'emocionadíssim, es podria qualificar l'últim encontre disputat per la Lliga Catalana de 2.ª Divisió, que es va desenvolupar diumenge passat a les pistes municipals d'Atletisme. Des del principi fins al final, la lluita entre el Girona, l'Igualada i el Granollers per a poder ascendir a 1.ª Divisió, va ser molt tancada i emocionant, ja que un dels tres clubs es quedava despenjat de l'ascens.

La qualitat de les marques van respondre a l'alt nivell de la trobada i es van obtenir 9 victòries per part local, 7 per l'Igualada i 4 pel Girona, que es van saldar amb 23 punts d'avantatge sobre el Girona i tan sols 1 punt sobre l'Igualada. En conjunt, els primers homes del nostre club van estar molt brillants i ben aprofitats pels segons.

En el pla individual, la cosa més destacable de la jornada va ser Juli Querol que amb 10'5 en els 100 m.l., va aconseguir la mínima per a actuar als pròxims campionats d'Europa que s'han de celebrar a Polònia, i a més, de ser la 3.ª millor marca absoluta espanyola de l'any. També va realitzar un salt de 7 metres en longitud que li va valer el 2.º lloc.

Les victòries restants van ser per a Salvador Primo amb 61'86 en javelina i 23'1 en els 200. Jordi Cladellas amb 3'90

en pèrtiga, essent 3.º en aquesta prova el veterà Salvador Vilà amb 3'40 m.

Casimir Rey amb marca personal en 400 m.v., amb 56" 4 i en 110 m.v., amb 16" 0, Josep Roca en martell amb 44' 66 m., Albert Torné en 400 m.l. en 54" 4, Lluís Bruguera en 5.000 m.m. amb 26' 01", Josep Martínez en disc 35' 32 m., Francesc Pujadas en pes 12' 58 m.

També van brillar, encara que no van aconseguir la victòria, Pere Cornellas en 800 m.l. amb 2' 0" 1, Josep Gordi 13' 70 m. en triple, Salvador Cladellas en 5.000 m.m. 27' 25" 5, Josep Queral en pes 11' 52 m., Miquel Pujadas amb 16' 45" 4 en 5.000 m.l. i l'equip de 4 x 400 m. compost per Torné, Rey, Yeste i Cornellas amb 3' 32" 2.

En resum, una bonica matinal, amb grans marques pel mig, que ens suposa enfrontar l'any que ve la 1.ª Divisió amb el comandament de Salvador Vilà, que junt amb en Juli Querol, al final de l'encontre, van ser tirats a la ria d'obstacles com marca la tradició atlètica dels vencedors.

Un any més, després d'acabada la lliga, amb la mirada endarrera, es resum tot el treball que s'ha fet durant l'any.

En aquest, tot quant estava previst s'ha complert, el pròxim ja ho veurem. La cosa més important és recollir després d'haver sembrat durant llarg temps.

FREEMAN

Foto *Battle*
Revelat de color fet per KODAK